

EUR MINOR LAW@WEB

introductiecollege telecomrecht (en cookies)

Gerrit-Jan Zwenne & Josanne Bessems
27 september 2013

Universiteit Leiden
The Netherlands

Bird & Bird

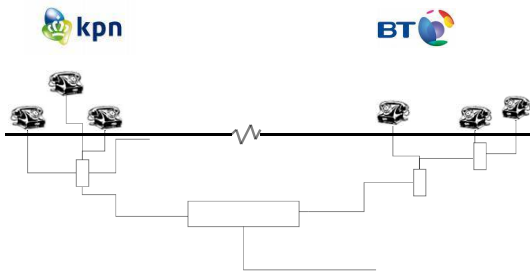
Leiden University. The university to discover.

wat is telecomrecht? marktpartijen en bedrijfsmodellen; wholesale en retail, upstream en downstream

INLEIDING TELECOMRECHT

wat gebeurt er als je belt met je vaste lijn?

wat gebeurt er nog meer?

KPN abonnee belt

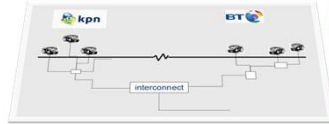
- betaalt voor het abonnement, en
- voor de gesprekskosten

BT abonnee wordt gebeld

- betaalt voor het abonnement, maar
- niet voor gesprekskosten

KPN betaalt aan BT

- kosten voor gebruik van het BT-netwerk

dimensies

technisch

- hoe wordt het **gesprek** gerouteerd?

d.w.z. 'de oproep'
over welke fysieke netwerken wordt het verkeer (gesprek) van de éne eindgebruiker naar de andere overgebracht?

financieel

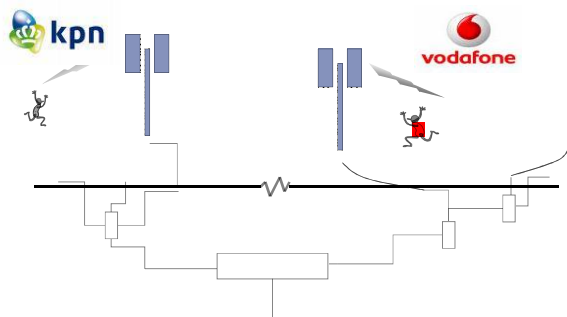
- wie **betaalt** voor wat?

juridisch

- wie heeft ten opzichte van wie **aanspraken** op wat?

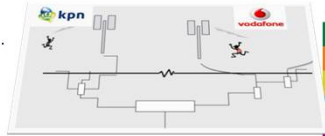
retail en wholesale
overeenkomsten

en wat gebeurt er als je mobiel belt?

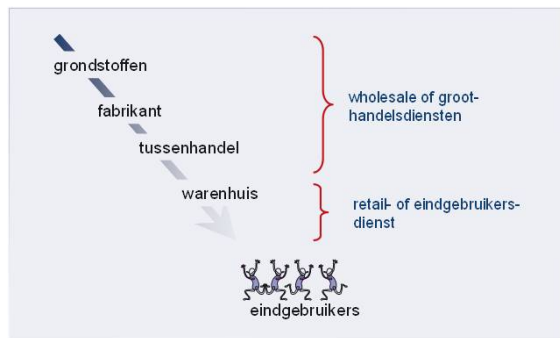

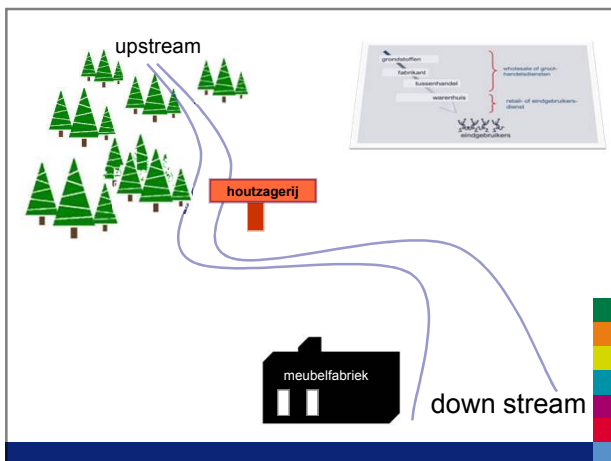
wat gebeurt er nog meer?

- KPN abonnee belt
- betaalt voor, en
 - voor de
- Vodafone-abonnee wordt gebeld
- betaalt....., maar
 - niet voor.....
- KPN betaalt aan
- kosten.....
 -

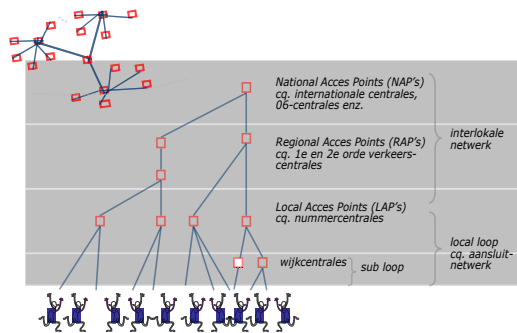

wholesale en retail

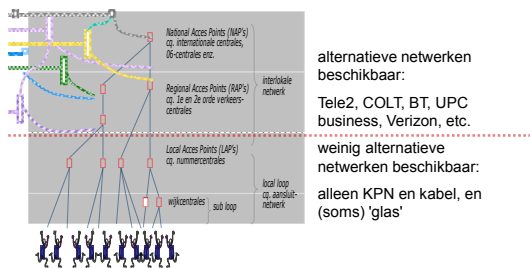

topologie (kpn) netwerk

alternatieve netwerken

business case

CARRIER(PRE)SELECT

Carrier PreSelect

Altijd voordelig bellen via de vaste lijn.
 Perfecte kwaliteit, maar ook voordelig!
 Met Carrier PreSelect belt u tegen zeer voordelige tarieven en zonder vast contract.

CARRIER PRESELECT
 Altijd voordeliger bellen via uw vaste KPN lijn.

- Kostenbesparingen tot 80%
- Bellen tegen de meest voordelige tarieven zowel nationaal als internationaal.
- Geen aansluiting of activatie kosten.
- Geen vast contract, geen abonnementskosten.
- Gratis gespecificeerde facturen.

Wat betekent bellen met Carrier PreSelect?

Met Carrier PreSelect (CPS) belt u over het kwaliteitsnetwerk van Hilf Telecom. KPN geleidt uw gesprekken naar het netwerk van Hilf Telecom zonder dat u extra codes of cijfers hoeft te gebruiken. Hilf Telecom verzorgt gratis de activatie van de CPS code (1622) op uw telefoon- en faxnummers bij KPN. CPS is alleen beschikbaar op het netwerk van KPN.

→ 'carrieselectie' of 'cs'

'carriervekeuze' houdt in dat een abonnee door middel van het kiezen van een additionele korte code (bijv. 16xy) oproepen kan laten verzorgen door een andere aanbieder dan waarbij hij abonnee is. [...] → 'carrierpreselectie' of 'cps'

Ook **carriervekeuze** houdt in dat een abonnee via dezelfde aansluiting oproepen kan laten verzorgen door een andere aanbieder. Het verschil met carriervekeuze echter is dat een abonnee niet voor ieder gesprek een korte code hoeft in te toetsen om het gesprek te laten afwickelen door een andere aanbieder. Wel heeft hij de mogelijkheid om per oproep, door het draaien van een **korte code**, de voorkeuze te doorbreken. → 'carrier(pre)selectie' of 'c(p)s'

1655

bellen, niet gebeld worden

carrieselectie

- 16xy zelf per gesprek intoetsen

bijv. 1602 071 527 7832

carrierpreselectie

- 16xy voorgeprogrammeerd

bijv. [1602] 071 527 7832
 eenmalig ongedaan maken: 1655 071 5277832

```

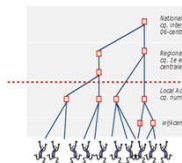
    elektronische communicatie
      |
      +-- telefonie diensten
      |    +-- vast
      |    +-- mobiel
      |
      +-- carrier diensten
      |    +-- carrier keuze
      |    +-- carrier voorkeuze
      |
      +-- andere diensten
           +-- oproep internet etc.
  
```

c(p)s wholesaledienst

- telco maakt gebruik van KPN-netwerk om KPN-abonnee eigen c(p)s-diensten aan te bieden *Bijv. Tele2, Hif, Pretium.*
- abonnee betaalt aan KPN voor het abonnement en aan telco retail- of eindgebruikers-dienst voor verkeer
- telco betaalt aan KPN voor gebruik van KPN-netwerk *wholesale- of groot-handelsdienst*

vraag

- de retail c(p)s-dienst van Hif concurreert met de retailtelefoondiensten van KPN
- om haar abonees haar retail-carrierdienst te kunnen aanbieden moet Hif bij KPN wholesale c(p)s-diensten inkopen

waarom zou KPN haar wholesalediensten aan Hif verkopen?

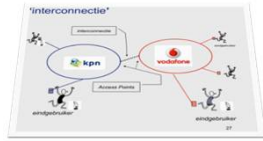
17

vraag

- KPN verleent Hif de wholesale c(p)s-dienst voor **€25**
- voor haar eigen retaildienst brengt KPN haar abonees **€20** in rekening

wat betekent dit voor het business model van Hif?

18

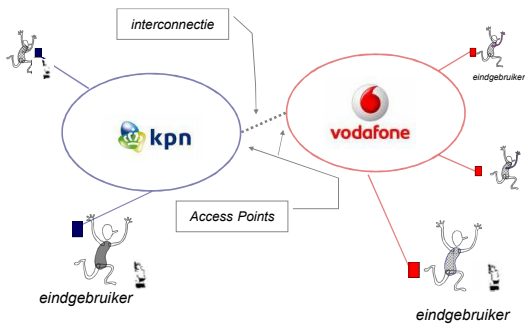

business models

GESPREKSAFGIFTE

'interconnectie'

“calling party pays”

uitgangspunt

- de abonnee die belt betaalt gesprekskosten

uitzonderingen

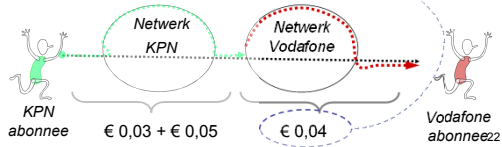
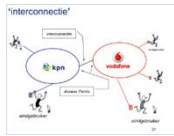
- 0800-nummers
- Collect Call
- Skype
- mobiel in buitenland

aflevertarieven

Vodafone brengt aan KPN wholesale-aflevertarieven in rekening voor afleveren ("termineren") van verkeer bij haar eigen Vodafone abonnees

KPN berekent de [redacted] door aan haar eigen KPN abonnee (retailtarief)

telefoonrekening*)

Netkosten gebruik	
Netwerk ("on net")	€ 0,03
Netkosten gebruik	
Netwerk ("on net")	€ 0,06
Netkosten "afleveren" gesprek	
Netwerk Vodafone abonnee ("off net")	€ 0,04
Totaalkosten:	€ 0,13

*) fictieve bedragen

vragen

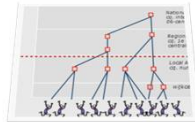
- hoe 'excessieve' afgiftetarieven te voorkomen?
- is er een probleem? en voor wie dan?
- wat zou de oplossing kunnen zijn?

wholesale bouwstenen

- carrierkeuze en carriërvorkeuze
- wholesale line rental
- adsl

maken gebruik van het koperen telefoonnetwerk van KPN

nl. 'toegang' tot het aansluitnetwerk ('the last mile' of 'the local loop')

25

vraag

waarom zou KPN aan Tele2 of Online überhaupt toegang tot haar netwerk verlenen?

26

elektronische communicatie, telefonie, c(p)s

ENKELE TELECOMBEGRIPPEN

27

elektronische communicatie

“signalen overbrengen via kabels, radiogolven, optische of andere elektromagnetische middelen”

elektronische communicatienetwerken

transmissiesystemen (incl. routeren en schakelen) én andere middelen die overdracht van signalen mogelijk maken via elektromagnetische middelen

onderneming met aanmerkelijke marktmacht (AMM)

“onderneming die [...] over een economische kracht beschikt die haar in staat stelt zich in belangrijke mate onafhankelijk van haar concurrenten, klanten en uiteindelijk consumenten te gedragen”

*in de zin van art. 81, eerste lid, EG: eenheid die een economische activiteit uitoefent, ongeacht haar rechtsvorm of de wijze waarop zij wordt gefinancierd en ongeacht of er sprake is van winstoogmerk
HvJ EG 23 april 1991, 41/90, Jur. 1991, I-1979 (Höfner)*

regulering van aanmerkelijke marktmacht

1. wat is de relevante markt?
2. is er sprake van AMM?
3. welke maatregelen zijn passend?

Bijvoorbeeld

- *wholesalemarkt voor netwerkkomponenten die nodig zijn om Tele2, Hilt, Prelium enz. in staat te stellen hun retaildiensten aan te bieden*
- *retailmarkt voor vaste telefonie*
- *Enz.*

Bijvoorbeeld

- *toegang*
- *kostenoriëntatieplichten*
- *non-discriminatie*
- *enz.*

Hoofdstuk
6A Tw

van semaphore naar glasvezel en LTE

ONTWIKKELING TELECOMWETGEVING

'semaphore'

UITGANGSPUNTEN

- totaal aantal abonnees = 10
- vaste netwerkkosten = EUR100
- operationele kosten per abonnee = EUR4

CONCLUSIE

één telco is per saldo altijd goedkoper dan twee of meer

vaste netwerk kosten (100)

vaste netwerk kosten (100)

2 telco's met ieder 5 abonnees

totale kosten per aanbieder:
EUR100 vaste netwerkkosten
+ EUR020 totale operationele kosten (5xEUR4)
= EUR120 totaal per telco
kosten per abonnee per aanbieder:
→ EUR120/5 = EUR24

vaste netwerk kosten (100)

1 telco met 10 abonnees

totale kosten voor deze aanbieder:
EUR100 vaste netwerkkosten
+ EUR040 totale operationele kosten (10xEUR4)
= EUR140 totaal per telco
kosten per abonnee per aanbieder:
→ EUR140/10 = EUR14

uitgangspunten tot ca. 1970

telefonie 'natuurlijk monopolie'

- gemiddelde kosten nemen af als er meer volume wordt gerealiseerd
- dus één aanbieder is altijd efficiënter

dus iedereen beter af bij één aanbieder

- PTT Telecom, France Telecom Deutsche Telekom, Telefonica, enz.

maar regulering is wel nodig voor optimale marktstructuur

- apparaten, eindgebruikersbelangen & universele dienst
- géén cherry-picking cq. cream skimming

staatsbedrijven met nationaal monopolie voor telefonie

"One Policy, One System, Universal Service"

Theodore Newton Vail, Pres. American Telephone & Telegraph

ontwikkelingen vanaf ca. 1970

digitalisering

- intelligente(re) en taakgerichte netwerken
- data-backbones ('glas')
- 'bypass' voor monopolie-netwerken

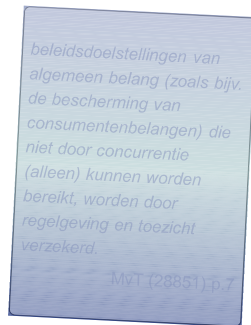
convergentie

- nieuwe diensten zoals fax en data
- voor zakelijke markt en 'long distance'

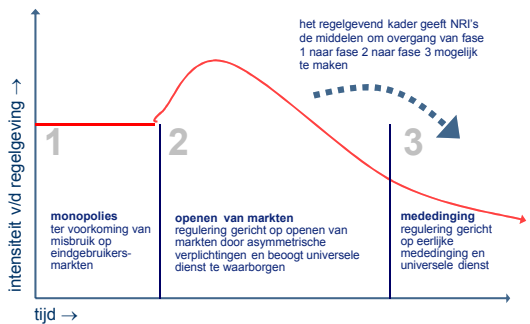

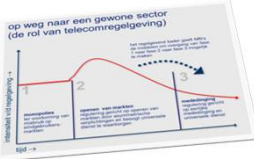
nieuwe (huidige) uitgangspunten

- bevordering concurrentie door aanmoediging efficiënte investeringen in infrastructuur en steunen van innovatie
- ontwikkeling interne markt (EU)
- bevordering belangen van eindgebruikers wat betreft keuze, prijs en kwaliteit

op weg naar een gewone sector (de rol van telecomregulering)

van fase 1 naar fase 2
 van staatsmonopolies naar concurrerende markten

van fase 2 naar fase 3
 van telecomspecifieke regels naar gewoon mededingingsrecht

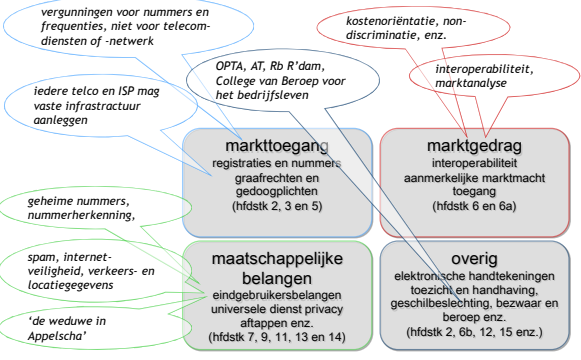
	openen van markten (fase 2)	gewone markten (fase 3)
regelgeving	telecomspecifiek	mededingingsrecht
toezicht	ex ante (forward looking)	ex post (piepsysteem)
verplichtingen voor...	onderneming met aanmerkelijke marktmacht	onderneming met dominante marktpositie
verplichtingen over...	toegang, kostenoriëntatie, non-discriminatie	misbruik machtspositie

(herzien) regelgevend kader

- kaderrichtlijn 2002/21
 - toegangsrichtlijn 2002/19
 - machtigingsrichtlijn 2002/20
 - univ.dienstrichtlijn 2002/22
 - e-privacyrichtlijn 2002/58
 - mededingingsrichtlijn 2002/77
 - data retentierichtlijn 2006/24
 - roamingverordening
- gewijzigd door Richtlijn Betere regelgeving 2009/140*
gewijzigd door Richtlijn Burgerrechten 2009/136

Telecommunicatiewet

COOKIES (E.D.)

object van regelgeving

gebruik van elektronische communicatie voor opslag van informatie of voor verkrijgen van toegang tot informatie die reeds is opgeslagen in [redacted] van een abonnee of gebruiker¹

door eindgebruiker gebruikt apparaat aangesloten op een elektronisch communicatienetwerk, zoals computer, smartphone, set-top box, enz. (art. 1.1 (j) (i) Tw)

cookiebepaling

art. 11.7a, eerste lid, Telecomwet
a. duidelijke en volledige informatie overeenkomstig de [redacted] geval over de doeleinden cookies

Art. 33 en/of 34 Wbp: eigen identiteit, doeleinden en 'nadere informatie voor zover nodig om zorgvuldige verwerking te waarborgen'

b. [redacted] van de gebruiker

dus uitdrukkelijk geen 'ondubbelzinnige toestemming', zoals voorgesteld in ontwerp-wetsvoorstel en kamerbrief CBP

maar wat als het gaat om browser-settings...?

browser-settings

Advies RvS
Kamerstukken II
2010/11, 32549, nr.
4, p. 5

RI. 2009/136/EG overw. 66
...toestemming [kan] worden
uitgedrukt door gebruik te maken
van de desbetreffende
instellingen van browser of een
andere toepassing

Art. 29 WP Opinion 2/2010
data subjects cannot be deemed to have
consented simply because they
acquired/used a browser or other application
which by default enables the collection and
processing of their information

bewijsvermoeden

Advies RvS
Kamerstukken II
2010/11, 32549, nr. 39

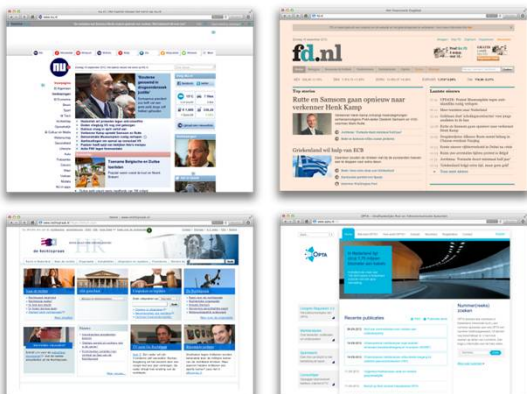
- cookies gebruikt voor verzamelen, combineren of analyseren van gegevens over het gebruik van verschillende diensten van de informatiemaatschappij
- worden vermoed te worden gebruikt voor verwerkingen te zijn

assessing and in
dsdag

- ondubbelzinnige toestemming, of
- uitvoering overeenkomst, of
- gerechtvaardigd belang

De websites van Sanoma Media maken gebruik van cookies. Wat betekent dit voor jou?

happy cactus
 weet wat mensen prikkelt

OVER ONS WERKWIJZE KLANTEN

HALT! STOP! COOKIEPOLITIE!

U staat op het punt de website van Happy Cactus te bezoeken. Besef dat dit een enorm resultaatgericht bureau is en daarom alles meet met Google analytics en social sharing buttons op de site heeft staan.

Ja, dat is professioneel, maar wilt u ook als bezoeker eerst de afgehandelde cookies accepteren. Doet u dat?

Ja natuurlijk, ik ben zelf ook professioneel.

LAAT MIJ DOOR

Neen, ik wil Happy Cactus niet wijzer maken dan ze al zijn.

IK NEEM EEN SLEMPROUTE

MATERIAAL LAKE IN DE
 2014
 Even vol op de plassen voor

“ben ik nou zo slim...?”

 43 Jhim van Bommel @JhimvanBommel 3h
 @JaapJansen Fok.nl wil het niet snappen. Voor meeste cookies geen enkel probleem. Uitsluitend voor tracking cookies toestemming vragen.
[View conversation](#)

 53 Martijn van Dam @martijnvdam 5 Jun
 @remivanbeekum Nee hoor, cookies zijn toegestaan zonder toestemming, maar bij toepassing voor tracking en profiling is toestemming vereist.
[View conversation](#)

‘technische opslag en toegang

technische of functionele cookies

Geen toestemming of informatieplicht als:

- cookies nodig zijn om de communicatie over een elektronisch communicatienetwerk uit te voeren, of als;
- cookies XXXXXXXXXX zijn om de gevraagde dienst van de informatiemaatschappij te leveren

→ taalinstellingen, voorkeuren, opslaan wachtwoord, betalingen via ideal, enz. Kamerstukken II 2010/11, 32 549, p. 78

territoriale werking

Kamerstukken I
2011/12, 32 459,
E. p. 7

[D]e Nederlandse wet [is] ook van toepassing als een buitenlandse website zich richt tot Nederlandse gebruikers. [...]

Omdat de bepaling tot doel heeft om gebruikers te beschermen, geldt deze bepaling voor een ieder die gegevens wil plaatsen op randapparatuur van gebruikers in Nederland, of op die apparatuur opgeslagen gegevens wil lezen, ongeacht waar deze partij gevestigd is.

[B]edoeld [is] uit te leggen dat voor de vraag, of deze Nederlandse bepaling geldig is in een bepaalde situatie, moet worden gekeken naar het land waarin de gebruiker zich bevindt, in plaats van het land waar degene die de cookies leest en plaatst zich bevindt.

guidance...

... VAN ECONOMISCHE ZAKEN

...der van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
...g, 5 februari 2013
...g brief van 23 januari 2013 verzoekt de vaste commissie voor Economische Zaken mij de Kamer te informeren over de huidige stand van zaken met betrekking tot de analytische cookies en daarbij specifiek in te gaan op het voorziene tijdpad met betrekking tot eventuele aanpassing van de regels/voorwaarden omtrent cookies. Via dit schrijven voldoe ik aan dit verzoek.
Mede op verzoek van de Kamer heb ik de afgelopen tijd samen met OPTA bekeken op welke wijze kan worden bereikt dat voor cookies bedoeld om de effectiviteit van de website te verbeteren, de zogenoemde analytische cookies, geen toestemming hoeft te worden gevraagd. Zoals ik al meldde in de brief aan de Kamer van 20 december 2012 (Kamerstuk 24 095, nr. 329), werk ik momenteel aan dergelijke oplossingen uit. Daarbij kijk ik uitdrukkelijk naar een structurele oplossing, waarbij het gebruiksgemak van internet wordt verbeterd en beter recht wordt gedaan aan het doel van de cookiebepaling: bescherming van de privacy van internetgebruikers. Daarbij sluit ik de mogelijkheid van een wetswijziging niet uit.
Ik realiseer mij dat er snel duidelijkheid moet worden geboden, maar ik wil met een goed doordacht en toekomstbestendig antwoord komen. Het voorkomen dat we met een ad hoc aanpak straks geen antwoord kunnen bieden op nieuwe vragen, ik verwacht binnen een maand meer kunnen bieden.
Econ. Zaken,

Mediaforum 7/8
www.mediaforum.nl

voor gratis proefnummer en gratis online abonnement: stuur vanuit je Gmail-account een email naar info@uitgeverijdenhollander.nl (o.v.v. studentabonnement)

<http://zwenneblog.weblog.leidenuniv.nl/?p=709>

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl
VRAGEN?
